

הצעת חוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007*

- הגדרות 1. בחוק זה -
- "אזור קו עימות דרומי" - אזור שדרות רבתי, היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול, היישובים אשר בתיהם שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, וכן יישובים נוספים שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת;
- "חוק תקציב שנתי", "סעיף תקציב" ו"תכנית" - כמשמעותם בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
- פטור ממס מעסיקים 2. מעסיק תושב אזור קו עימות דרומי יהיה פטור ממס מעסיקים המוטל על פי חוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975², בשל הכנסת עבודה שהוא משלם בעד עבודה המתבצעת באזור קו עימות דרומי.
- הטבה למעסיק להפחתת עלויות 3. (א) מעסיק תושב אזור קו עימות דרומי המשלם הכנסת עבודה לעובדו בעד עבודה המתבצעת בתחום אזור קו עימות דרומי זכאי להטבה לשם הקטנת עלויות השכר, בשיעור של 20% מהכנסת העבודה האמורה, אך לא יותר מסכום המס שעליו לנכות מהכנסת העבודה של אותו עובד; בסעיף זה -
- "הכנסת עבודה" - למעט תשלומים כמפורט להלן:
- (1) תשלומים לקרוב;
- (2) תשלומים כאמור בסעיף 18(ב) לפקודת מס הכנסה³ (בסעיף זה - הפקודה) המשתלמים לבעל שליטה או לקרוב;
- "בעל שליטה" ו"קרוב" - כהגדרתם בסעיף 3(ט)(1)(ג) לפקודה.

ד ב ר י ה ס ב ר

זו היא הכרה באזור זה כאזור פגיע מבחינה ביטחונית לשם קבלת ההטבות הקבועות בהצעת חוק זו.

סעיף 2 מוצע להקנות למעסיק שהוא תושב אזור קו עימות דרומי פטור ממס מעסיקים המוטל לפי חוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975. מדובר במס בשיעור של 4% מסך כל הכנסת עבודה משלם מעסיק האחראי לתשלומה של הכנסת עבודה כאמור בסעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה. פטור דומה מוקנה כיום לעיר אילת במסגרת חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985.

סעיף 3 מוצע להעניק למעסיק שהוא תושב אזור קו עימות דרומי המשלם הכנסת עבודה לעובדו בעד עבודה המתבצעת בתחום האזור הטבה להקטנת עלויות השכר בשיעור של 20% מהכנסת העבודה, ובלבד שההפחתה לא תעלה על סכום המס שעליו לנכות מהכנסת העבודה של אותו עובד. ההפחתה מוקנית על ידי הפחתת סכום ההטבה מהסכום שהמעסיק חייב בו בניכוי, והיא לא ניתנת בעד תשלומים לבעל שליטה או לקרוב משפחה כהגדרתם בהצעת החוק.

מאז שנת 2000 ועד היום, אזור שדרות רבתי ויישובי הנגב המערבי סופגים פגיעות של רקטות ופצצות מרגמה. אמנם במשך השנים הללו אישרה הממשלה תכניות סיוע שונות, אולם חרף תכניות אלה נתונים התושבים באזור האמור במצוקה פסיכולוגית, חברתית וכלכלית. כמו כן, עקב המצב הביטחוני, נגרמים למפעלים ולבעלי העסקים באזור זה נזקים כלכליים כבדים.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצעת תכנית סיוע לאזור זה לתקופה מוגבלת של שנה עד שנתיים כדי לסייע לשיקומם של התושבים ובעלי העסקים באזור לנוכח המצב הביטחוני הקשה השורר שם גם בימים אלה.

סעיף 1 מוצע להגדיר את העיר שדרות רבתי ואת היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול, וכן את היישובים אשר בתיהם שוכנים עד 7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, כאזור קו עימות דרומי. כמו כן, מוצע להסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע יישובים נוספים שיוגדרו כאזור קו עימות דרומי. המשמעות של הגדרה

* הצעת חוק מס' פ/17/2012; הועברה לוועדה ביום כ"ד באדר התשס"ז (14 במרס 2007).

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
² ס"ח התשל"ה, עמ' 118.
³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

- (ב) הזכאי להטבה על פי סעיף קטן (א), יקבל אותה על ידי הפחתת סכום ההטבה מהסכום שהוא חייב לנכות מהכנסת העבודה של העובד.
4. (א) בסעיף זה, "הקרן" - קרן סיוע לעסקים קטנים אשר תקציבה נתמך מתקציב משרד התעשייה המסחר והתעסוקה בסעיף תקציב תמיכות בענפי משק, בתכנית עידוד עסקים קטנים.
- (ב) בחוק תקציב שנתי, במסגרת תקציב משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, ייקבע בתכנית נפרדת תקציב שנתי בשיעור שלא יפחת מ-50 מיליון שקלים חדשים למימון הלוואות מהקרן לעסק באזור קו עימות דרומי.
- (ג) הקרן תיתן הלוואה לבעל עסק באזור קו עימות דרומי בתוך 14 ימים מיום שבקשתו התקבלה בקרן; לא סיימה הקרן את בדיקת זכאותו של בעל העסק להלוואה לפי כללים שקבעה במועד האמור, יהיה בעל העסק זכאי למקדמה בשיעור של רבע מסכום הלוואה שביקש, והקרן תסיים את בדיקת זכאותו להלוואה בתוך 28 ימים מיום שבקשתו התקבלה.
- (ד) סכום הלוואה לפי חוק זה לבעל עסק באזור קו עימות דרומי לא יפחת מהסכומים האלה:
- (1) לגבי עסק שמחזור פעילותו עד 2 מיליון שקלים חדשים והוא מעסיק עד 5 עובדים - 50,000 שקלים חדשים;
- (2) לגבי עסק שמחזור פעילותו בין 2 מיליון שקלים חדשים לשנה ל-30 מיליון שקלים חדשים בשנה - 2 מיליון שקלים חדשים.
- (ה) תקופת החזר הלוואה הניתנת על ידי הקרן לעסק באזור קו עימות דרומי תהיה שלוש שנים, ובלבד שסכום החזר החודשי לא יעלה על 10% מהמחזור החודשי של העסק והחזר הריבית על הלוואה יחל מתום השנה הראשונה ללקיחת הלוואה.
- (ו) על אף האמור בכל דין, המדינה תעמיד ערבות להלוואות הניתנות על ידי הקרן בשיעורים כמפורט להלן:
- (1) לגבי עסק כאמור בסעיף קטן (ד)(1) - 85% מהתקציב כאמור בסעיף קטן (ב);
- (2) לגבי עסק כאמור בסעיף קטן (ד)(2) - 70% מהתקציב כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ז) שר האוצר יקבע כללים להחזר המקדמה שניתנה לבעל עסק כאמור בסעיף קטן (ג), שהקרן מצאה אותו בתום בדיקת זכאותו כמי שאינו עומד בכללים שקבעה.
5. (א) תושב אזור קו עימות דרומי זכאי לחינוך חינום לילדיו השוהים במעון יום באזור קו עימות דרומי.
- (ב) אוצר המדינה ישפה מוסד המנהל מעון יום באזור קו עימות דרומי בעד חינוך הניתן בו כאמור בסעיף קטן (א), ככל שאינו מקבל שיפוי ממקור אחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות לענין מתן מקדמה על הלוואה כאמור ולענין תנאי החזר הלוואה.

סעיף 5 מוצע לקבוע שתושב אזור קו עימות דרומי יהיה זכאי לחינוך חינום לילדיו השוהים במעונות יום. כמו כן מוצע שהמדינה תשפה את המוסדות המנהלים את מעונות היום באזור קו עימות דרומי בעד החינוך הניתן בהם חינום.

סעיף 4 מוצע לקבוע תקציב שנתי בשיעור של 50 מיליון שקלים חדשים למימון הלוואות לעסקים קטנים לעסקים באזור קו עימות דרומי. על פי המוצע, ייקבע מסלול מהיר של עד 28 ימים מיום הגשת הבקשה לקרן לסיוע לעסקים קטנים לקבלת הלוואות בסכומים שונים מהקרן (סעיף קטן (ד)), בערבות מדינה בשיעורים הקבועים בסעיף קטן (ו), והכל בהתאם להיקף העסקים. כמו כן מוצעות

- שיעורי תגבור 6. (א) שר החינוך יקבע תכנית למתן שיעורי תגבור ללא תשלום, לתלמידי כיתות א' עד י"ב הלומדים במוסד חינוך מוכר באזור קו עימות דרומי; שיעורי התגבור יינתנו על ידי מורים שהם עובדי הוראה, בשעות שלאחר הלימודים, ובמקצועות עברית, אנגלית וחשבון; במסגרת התכנית יקבע השר גם את היקף שיעורי התגבור ואת המקום שבו יינתנו שיעורי התגבור, וכן ייקבעו תנאים לענין שכרם של המורים; לענין סעיף זה, "מוסד חינוך מוכר" - כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.⁴
- (ב) שירותי הסעות למורים כאמור בסעיף קטן (א) המתגוררים מחוץ לאזור קו עימות דרומי יינתנו באמצעות משרד החינוך.
- (ג) בחוק תקציב שנתי, במסגרת תקציב משרד החינוך, ייקבע בתכנית נפרדת תקציב שנתי למתן שיעורי תגבור כאמור בסעיף זה.
- הכשרה מקצועית 7. (א) לתושבים ולעסקים באזור קו עימות דרומי יוקצו, ללא תשלום, קורסים להכשרה מקצועית על ידי האגף להכשרה מקצועית במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה.
- (ב) בחוק תקציב שנתי, במסגרת תקציב משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, ייקבע בתכנית נפרדת תקציב שנתי בשיעור שלא יפחת מ-5 מיליון שקלים חדשים, למגות לימודים לתושבי אזור קו עימות דרומי הלומדים מקצועות טכנולוגיים בבתי ספר ובמוסדות להשכלה גבוהה, וכן לסיוע למעבדות, לרכישת ציוד, לחונכות עסקית, לקורסים להכשרה מקצועית ולפיתוח הון אנושי ולשיעורי עזר בתחום החינוך הטכנולוגי, בהתאם לכללים שיקבעו שר האוצר ושר החינוך; לענין סעיף זה, "מוסד להשכלה גבוהה" - כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.⁵
- שמירת דינים 8. חוק זה בא להוסיף על הטבות הניתנות לפי כל דין.
- תיקון פקודת מס הכנסה 9. בפקודת מס הכנסה⁶, בסעיף 11(ב) -
- (1) בפסקה (2), אחרי "קרית שמונה" יבוא "או אזור קו עימות דרומי" ובסופה יבוא "לענין זה, "אזור קו עימות דרומי" - כהגדרתו בחוק לסיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007";
- (2) בפסקה (3)(ד), המילה "שדרות" - תימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 6 מוצע להסמיך את שר החינוך לקבוע תכנית למתן שיעורי תגבור ללא תשלום על ידי מורים שהם עובדי הוראה, לתלמידי כיתות א' עד י"ב הלומדים במוסד חינוך מוכר באזור קו עימות דרומי. כמו כן, מוצע שמשרד החינוך ידאג לשירותי הסעה עבור המורים שייתנו את שיעורי התגבור כאמור.
- סעיף 7 מוצע לקבוע חובה להקצות קורסים להכשרה מקצועית מטעם משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, ללא תשלום לתושבים ולעסקים שבאזור קו עימות דרומי. כמו כן, מוצע שבמסגרת חוק תקציב שנתי ייקבע תקציב בשיעור שלא יפחת מ-5 מיליון שקלים חדשים להקצאת מגות לימודים לתושבי אזור קו עימות דרומי ולמתן סיוע למעבדות, לרכישת ציוד ולחונכות עסקית, בהתאם לכללים שיקבעו שר האוצר ושר החינוך.
- סעיף 8 מוצע לקבוע כי ההטבות לפי הצעת חוק זו יינתנו נוסף על כל הטבה אחרת הניתנת על פי כל דין.
- סעיפים**
9 ו-14(ב) (1) למי שהיה במשך כל שנת המס תושב ביישובים הקבועים באותו סעיף. על פי סעיף קטן (ב)(3)(ד), מי שהיה במשך כל שנת המס תושב העיר שדרות זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 13% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 131,280 שקלים חדשים.
- בסעיף זה מוצע להגדיל את ההטבה המוקנית לתושב אזור קו עימות דרומי, הכולל יישובים נוספים מלבד שדרות, הן לענין שיעורי הזיכוי ממס והן לענין סכום ההכנסה שלגביה ניתן הזיכוי ממס, כדי שתושב אזור קו עימות דרומי יהיה זכאי ל-25% זיכוי ממס מההכנסה החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 197,040 שקלים חדשים, וזאת בדומה לתושב קרית שמונה.

⁴ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

⁵ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ז, עמ' 143.

10. בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981, בסעיף 2(א), בסופו יבוא "הוראה זו לא תחול לגבי בעל חשבון שהוא תושב אזור קו עימות דרומי, כהגדרתו בחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007".
11. בחוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992,⁸ אחרי סעיף 6 יבוא:

תיקון חוק הלוואות לדיוור

"הלוואה ומענק לזכאים באזור קו עימות דרומי" (א) בסעיף זה -

"אזור קו עימות דרומי" - כהגדרתו בחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007;

"דירה" - כהגדרתה בסעיף 6ד(א).

(ב) זכאי יקבל מענק והלוואה למטרה של רכישת דירה, בניית דירה או הרחבת דירה באזור קו עימות דרומי כמפורט להלן:

(1) לגבי דירה על מקרקעי ישראל - מענק בסכום של _____ שקלים חדשים והלוואה עד לסכום של _____ שקלים חדשים;

(2) לגבי דירה על מקרקעין שאינם מקרקעי ישראל - מענק בסכום של _____ שקלים חדשים והלוואה עד לסכום של _____ שקלים חדשים.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו גם לגבי רכישה של דירה שלא החלו בבנייתה.

(ד) הלוואה הניתנת לזכאי לפי הוראות סעיף קטן (ב) תהפוך למענק בתוך חמש שנים מיום קבלתה אם הזכאי התגורר בה במשך תקופה זו.

(ה) זכאי שמתקיימים בו התנאים הקבועים בסעיף 6 ובסעיף זה, רשאי לבחור אם לממש את זכותו לפי סעיף 6 או לפי סעיף זה."

ד ב ר י ה ס ב ר

מחדש בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית.

מוצע כי הזיכוי ממס כאמור בסעיף זה יינתן למשך שנות הכספים 2007 ו-2008.

סעיף 11 סעיף 6 לחוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992, קובע שזכאי להלוואת דיוור יקבל הלוואה בשיעורים שונים למטרה של רכישת דירה או בניית דירה באזור באר שבע והנגב.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית תותאם התוספת הראשונה לפקודה שבה מפורטים יתר היישובים לענין סעיף 11 לפקודת מס הכנסה, להגדרה "אזור קו עימות דרומי" שבהצעת החוק.

מוצע לאפשר לזכאי לקבל מענק והלוואה למטרה של רכישת דירה, בניית דירה או הרחבת דירה באזור קו עימות דרומי, כך שההלוואה תהפוך למענק בתוך חמש שנים מיום קבלתה אם הזכאי התגורר בה במשך תקופה זו. ההלוואה והמענק יינתנו לענין דירת מגורים ששטחה נטו אינו עולה על 110 מ"ר לפי כללי משרד הבינוי והשיכון.

סעיף 10 סעיף 2(א) לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981, קובע שחשבון ובעליו יהיו מוגבלים אם סורבו במשך שנה עשרה שיקים או יותר שנמשכו על החשבון.

מוצע לא להחיל הוראה זו לגבי בעל חשבון שהוא תושב באזור קו עימות דרומי.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השניה ולקריאה השלישית תקבע ועדת הכספים של הכנסת את סכומי המענק וההלוואה.

במסגרת דיוניה של ועדת הכספים של הכנסת, הובאה לידיעתה הבעייתיות המשפטיות שמעוררת אי תחולת ההוראה האמורה והפגיעה שעלולה להיגרם מכך לעוסקים ולבנקים. בכוונת הוועדה לבחון את ההוראה הזאת

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 136; התשס"ד, עמ' 91.

⁸ ס"ח התשנ"ב, עמ' 246; התשס"ד, עמ' 501.

12. בחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992, בסעיף 12, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:
- "(ו) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובכל דין, בשנות הכספים 2007 ו-2008 מועצות עיריית שדרות והרשויות המקומיות שבתחום אזור קו עימות דרומי כהגדרתו בחוק סיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ז-2007, יקבעו למחזיק בתחומיהן הנחה בשיעור של 50% לנכסים מסוג מגורים, תעשייה, משרדים, שירותים, מסחר, מלאכה וחקלאות; הוראה זו באה להוסיף על כל הנחה מארנונה שזכאי לה מחזיק על פי כל דין.
- (ז) אוצר המדינה ישפה את הרשויות המקומיות האמורות בסעיף קטן (ו) בשל ההנחה כאמור באותו סעיף קטן, בהתאם לכללים שיקבעו שר הפנים ושר האוצר"
13. שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
14. (א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), הוראות חוק זה יחולו לתקופה של 12 חודשים מיום תחילתו של חוק זה; שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך את תחולתו של החוק לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על 12 חודשים.
- (ב) סעיפים אלה יחולו בשנות הכספים 2007 ו-2008:
- (1) סעיף 11 לפקודת מס הכנסה כנוסחו בסעיף 9 לחוק זה;
- (2) סעיף 12 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992, כנוסחו בסעיף 12 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן, מוצע שהמדינה תשפה את הרשויות בעד ההנחה האמורה בארנונה.

סעיף 14(א) מוצע כי ההטבות הקבועות בחוק המוצע, למעט לענין ארנונה ומס הכנסה, יינתנו לתקופה של שנה מיום פרסומו. ואולם, שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהא רשאי להאריך את תחולתם לתקופה של עד שנה נוספת.

עלות תקציבית

להערכת משרד האוצר, בשלב זה, העלות תקציבית של הצעת החוק היא כ-120 מליון שקלים חדשים לשנת הפעלתו. לפיכך, הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כמשמעותה בסעיף 33 לחוק-יסוד: משק המדינה. בעת הכנת ההצעה לקריאה השניה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכספים של הכנסת מחדש את ההטבות המוצעות לפי הצעת חוק זו כדי לגבש הסדר מוסכם בתיאום עם הממשלה.

סעיפים 12 ו-14(ב) תקנה 33 לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993 (ק"ת התשנ"ג, עמ' 419) (להלן - תקנות ההנחה מארנונה), קובעת שעיריית שדרות והרשויות המקומיות בתחום היישובים סובבי עזה יקבעו למחזיק בנכס בתחומן הנחה בשיעור של 50% לנכסים מסוג מגורים, משרדים, שירותים, מסחר, מלאכה וחקלאות, לכל אחת משנות הכספים 2005 ו-2006. בהתאם להחלטות הממשלה בנושא, נקבע בשנים 2007 ו-2008 שיעור ההנחה יעמוד על 25% בלבד.

לנוכח המצב הביטחוני הקשה השורר באזור קו עימות דרומי, מוצע שגם בשנות המס 2007 ו-2008 תינתן הנחה בארנונה בשיעור של 50%. ההגדרה לאזור קו עימות דרומי הקבועה בסעיף 1 להצעת חוק זו וזהה לתחומי הרשויות המקומיות הקבועות בתקנות ההנחה מארנונה.

חברי הכנסת: טסס מיסז'ניקוב, שי חרמש, רן כהן, עמי אילון, משה שרוני, אביגדור יצחקי, זהבה גלאון, יורם מריציאנו, אסתרנינה טרטמן, גרעון סער, שלי יחימוביץ, צחי הנגבי, אריה אלדר, ראובן ריבלין, שמואל הלפרט, מנחם בן-ששון, אברהם מיכאלי, רוחמה אברהם, דוד אזולאי, גלעד ארדן, לימור לבנת, חיים אמסלם, חיים כץ, קולט אביטל, בנימין אלון, יוסי ביילין, מיכאל מלכיאור, ליה שמטוב, אלכס מילר, יוסף שגל, סופה לנדבר, צבי הנדל, עמירה דותן, מיכאל נודלמן, רוגית תירוש, אלי אפללו, יצחק גלנטי, שרה מרום-שלו, שלמה ברזניץ, יואל חסון, אלחנן גלור, יעקב מרגי, יצחק וקנין, דני יתום, אליהו גבאי, מתן וילנאי, משה כחלון, אפי איתם, ישראל חסון, דב חנין, אורי אריאל, דוד טל, משה גפני, מרינה סולודקין, ניסן סלומינסקי, מאיר פרוש, יצחק זיו, רוברט אילטוב, זאב אלקין, אמנון כהן, מגלי והבה, חיים אורון, ישראל כץ, נסים זאב, אבשלום וילן, שלמה בניזרי, זבולון אורלב, אבישי ברוורמן, אוריית נוקד, סילבן שלום, יצחק לוי, מיכאל איתן, אברהם רביץ, עתניאל שנלר

⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10; התשס"ז, עמ' 67.